

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce **Mgr. M. Š.**, proti žalovanému: **Policie České republiky, Správa hl. m. Prahy**, se sídlem Kongresová 2/1666, Praha 4, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 2. 2006, č. j. PSP-139/OKS-ČJ-101-2006, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2008, č. j. 8 Ca 113/2006 – 51,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2008, č. j. 8 Ca 113/2006 – 51, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 2. 2006, č. j. PSP-139/OKS-ČJ-101-2006, kterým bylo podle § 59 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, (správní řád), změněno rozhodnutí Policie ČR, Obvodního ředitelství Praha II ze dne 24. 1. 2006, č. j. ORII-76/SKS-2006, tak, že se žádosti stěžovatele o poskytnutí informace ze dne 30. 12. 2003 v části týkající se čísel listů 17 a 25 spisu skupiny kontroly a stížností Obvodního ředitelství Policie ČR Praha 5, č. j. OR5-43/SKS-ST-2003 nevyhovuje. V případě listu č. 17, obsahujícího služební hodnocení ppor. Mgr. M. K., nebylo vyhověno s odkazem na § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném do 22. 3. 2006 (dále též „zákon č. 106/1999 Sb.“), a pokud jde o list č. 25, obsahující kopii z knihy návštěv bývalého Obvodního ředitelství Police ČR Praha 5 v období od 10.30 hod. dne 13. 3. 2003 do 11.35 hod. dne 14. 3. 2003, nebylo vyhověno s odkazem na § 2 odst. 3 citovaného zákona a § 4 písm. a) zákona č.

101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále též „zákon č. 101/2000 Sb.“).

Stěžovatel proti tomu v kasační stížnosti uplatňuje důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“). Předně namítá, že v dané věci došlo ke vzniku fiktivního rozhodnutí podle § 15 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., neboť v 15 denní lhůtě od podání žádosti neobdržel požadované informace ani rozhodnutí o odepření poskytnutí informací. Domnívá se tedy, že žalobou napadené správní rozhodnutí je s ohledem na překážku věci rozhodnuté nicotné. Městský soud se pak podle stěžovatele touto námitkou nedostatečně zabýval, neboť se nijak nevyslovil ke stěžovatelem namítané judikatuře správních soudů, včetně Nejvyššího správního soudu, která názor o vzniku fiktivního rozhodnutí podporovala. Podle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2004, č. j. 5 A 16/2002 - 43, je informace ve smyslu § 15 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. poskytnuta v okamžiku, kdy je žadatel o informaci doručena. Totéž platí i v případě rozhodnutí o odepření poskytnutí informací. Tento závěr pak zaujal Nejvyšší správní soud i ve svých dalších rozhodnutích, např. v rozsudku ze dne 28. 3. 2007, č. j. 1 As 15/2006 - 73. Městský soud tuto judikaturu Nejvyššího správního soudu nerespektoval, přestože je pro něho, v souladu s nálezem Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 470/97, závazná. Stěžovatel dále upozornil na požadavky předvídatelnosti soudních rozhodnutí, rovnosti v právech a zákazu jurisdikční libovůle, na které opakovaně poukazuje i Ústavní soud např. v nálezech sp. zn. III. ÚS 268/98, I. ÚS 98/04 nebo II. ÚS 566/05.

Dále nesouhlasí ani s tím, že mu listy č. 17 a 25 stížnostního spisu nebyly poskytnuty. Pokud jde o list. č. 17, tak se městský soud spokojil s tvrzením žalovaného, že služební hodnocení policisty na tomto listu s vyřizováním stížnosti nesouviselo, vůbec se však nezabýval tím, proč je tedy ve stížnostním spisu založeno. Stěžovatel zdůrazňuje, že dne 30. 12. 2003 požádal o poskytnutí informací o obsahu celého stížnostního spisu, neboť tehdy platná vyhláška č. 150/1958 Ú.l. neupravovala právo stěžovatele nahlížet do spisu. Tato žádost se týkala celého spisu a nikoli jednotlivých listin. Stěžovatel se domnívá, že žalovaný i městský soud pochybili, pokud se zabývali tím, ze kterých listin obsažených ve spisu kontrolní orgány Policie ČR vycházely a ze kterých nikoli, případně, které listiny jsou v působnosti povinného subjektu a které ne. Podle stěžovatele jsou tyto otázky pro právo na poskytnutí informace o obsahu celého stížnostního spisu nerozhodné.

Podle stěžovatele má navíc služební hodnocení policisty, proti němuž je stížnost podána, nepochybnou souvislost s obsahem stížnosti, která směřuje proti policistovu protiprávnímu jednání, nevhodnému chování a znevažování další osoby. Odepření poskytnutí informace podle § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. přichází v úvahu pouze tehdy, jedná-li se o informaci vztahující se výlučně k vnitřním pokynům a personálním předpisům povinného subjektu. Navíc není formulováno jako obligatorní, nýbrž tak, že povinný subjekt může poskytnutí informací odepřít. Je to tedy případ správního uvážení, které je soudem přezkoumatelné a musí tedy být odůvodněno. Tak tomu ale v daném případě není a správní rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné. Stěžovatel se také domnívá, že nebyly naplněny podmínky pro odepření poskytnutí informací stanovené v § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. Služební hodnocení bylo použito jako jeden z podkladů pro vyřízení stížnosti a proto bylo založeno do spisu. Nejedná se tedy o informaci, která by se výlučně vztahovala k vnitřním pokynům a personálním předpisům povinného subjektu, neboť se vztahuje i ke stížnostnímu řízení. K tomu poukazuje na komentář k zákonu č. 106/1999 Sb. (Korbel, F. a kol. Právo na informace. Zákon o svobodném přístupu k informacím. Zákon o právu na informace o životním prostředí. Komentář. Praha: 2005. 2. vydání. Linde Praha,

s. 136-137). Stěžovatel také poukazuje na to, že totéž lze uvést i ve vztahu k neposkytnutí informací z čl. 25 stížnostního spisu.

Zdůrazňuje také, že se městský soud touto jeho argumentací vůbec nezabýval, přestože ji uvedl na str. 5 a 6 žaloby. Městský soud se nevypořádal ani s dalšími stěžovatelskými tvrzeními obsaženými na str. 6 a 7 žaloby, kde stěžovatel upozorňoval na čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod a na to, kdy je možné právo na informace omezit. Stěžovatel zde také poukázal na možný rozpor § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. s citovaným článkem Listiny. Upozornil na to, že služba Policie je službou veřejnosti financovanou z veřejných prostředků a občané tak mají, podle jeho názoru, právo na informace o tom, jakým způsobem bylo postupováno při prošetřování stížnosti na policii. Poukázal také na to, že osobní údaje policisty na čl. 17 lze znečitelnit. Osobní údaje na čl. 25 pak podle stěžovatele nejsou chráněnými osobními údaji podle § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., neboť jméno, příjmení a číslo občanského průkazu osoby k její identifikaci nepostačují. Podle § 13 odst. 1 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, je totiž totožnost osoby prokázána teprve zjištěním jména, příjmení, data narození a trvalého, případně přechodného pobytu. Stěžovatel poukázal také na to, že Policie nebyla oprávněna údaje v knize návštěv evidovat. Sporné osobní údaje (např. číslo průkazu) lze podle stěžovatele před poskytnutím informace znečitelnit. Stěžovatel také v žalobě poukázal na vyjádření Úřadu pro ochranu osobních údajů a uzavřel, že odkaz žalovaného na § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. je v této věci nepřipadný. Správní rozhodnutí také označil za nepřezkoumatelné, neboť se těmito námitkami, které uplatnil i v odvolání, žalovaný nezabýval. Ze stejného důvodu je pak nepřezkoumatelný i rozsudek městského soudu. K tomu poukázal na rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 14. 4. 1993, sp. zn. 6 A 48/92 - 23 a řadu nálezů Ústavního soudu (např. sp. zn. II. ÚS 150/93, II. ÚS 61/94, I. ÚS 74/06), podle nichž je porušením práva na soudní ochranu, jestliže orgán veřejné moci nezkoumá všechna tvrzení účastníků učiněná v průběhu řízení a ani nezdůvodní, proč tak neučinil.

Stěžovatel také upozorňuje na to, že v obdobné věci městský soud i žalovaný zaujali k otázce poskytnutí informace odlišné stanovisko. Stalo se tak v rozsudku ze dne 29. 5. 2008, č. j. 11 Ca 239/2006 - 52, kterým soud zrušil rozhodnutí žalovaného o částečném odepření poskytnutí informací, a to ve věci stížnosti na téhož policistu, jako v daném případě. Žalovaný pak opačný závěr zaujal ve svém rozhodnutí ze dne 27. 6. 2006, č. j. PSP-278/OVK-ČJ-201-2006, kde jako nezákonný postup označil neposkytnutí kopie části knihy jízd, která byla součástí stížnostního spisu, s poukazem na to, že se jednalo o podklad pro vyřízení podané stížnosti. Pokud v dané věci postupoval žalovaný jinak, považuje to stěžovatel za libovůli v rozhodování.

Stěžovatel dále vytýká městskému soudu, že se nezabýval jeho námitkami v replice s poukazem, že byly uplatněny po lhůtě k podání žaloby. Stěžovatel tvrdí, že se jednalo o jeho reakci na vyjádření žalovaného. Dále zde rozvinul žalobní body řádně uplatněné v žalobě a uvedl skutečnosti, které zjistil až po podání žaloby. Jednak to bylo stanovisko Úřadu pro ochranu osobních údajů č. 4/2001 a jednak skutečnost, že oprávněnou úřední osobou byl v dané věci člen skupiny vnitřní kontroly Obvodního ředitelství Policie ČR Praha II, přestože byl vedoucí skupiny kontroly a stížností vyloučen. Podle stěžovatele není přípustné, aby věc vyřizovala osoba z téhož útvaru, navíc podřízená vyloučenému vedoucímu. Podle stěžovatele se o nové skutečnosti nejedná, neboť zmíněné stanovisko pouze doplňuje námitku, že k odepření informací dojít nemělo. Možnost rozvinutí žalobní námitky v replice připustil městský soud např. ve svém rozsudku ze dne 13. 11. 2007, č. j. 11 Ca 325/2006 - 65. O tom, kdo je oprávněnou úřední osobou se stěžovatel dozvěděl až po podání žaloby (viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 146/99), navíc se jedná o skutečnost, k níž má soud přihlížet podle § 76 odst. 3

s. ř. s. i tehdy, vyjde-li najevo až při jednání. Městský soud měl tedy k této hrubé vadě řízení (tj. že úkony činil útvar, jehož vedoucí byl pro podjatost vyloučen) přihlídnout. K tomu stěžovatel poukazuje i na komentář k s. ř. s. (Vopálka, V., Míkule, V. Šimůnková, V., Šolín, M. Soudní řád správní. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 179). Stěžovatel proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření s kasační stížností nesouhlasí a nadále se domnívá, že odepřel poskytnout informace na čl. 17 a 25 předmětného spisu zcela v souladu se zákonem. List č. 17 obsahoval služební hodnocení policisty ppor. K. zpracované jeho nadřízeným, které má tak charakter služebního hodnocení vypracovaného podle § 15 tehdy účinného zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky. Toto hodnocení je podkladem pro rozhodování ve věcech služebního poměru a spočívá v posouzení plnění služebních povinností, odborné a zdravotní způsobilosti policisty pro další výkon funkce. Žalovaný nesouhlasí s tím, že by toto hodnocení bylo podkladem pro vyhodnocení podané stížnosti. Rovněž kopii z knihy návštěv odepřel poskytnout v souladu se zákonem. Žalovaný se stále domnívá, že důvody podle § 2 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. a § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. na tuto listinu dopadaly. Osoby zde uvedené jsou totiž označeny jménem, příjmením a evidenčním číslem dokladu totožnosti a představují tak subjekt údajů, který se považuje za určený nebo určitelný, neboť jej lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména na základě čísla dokladu totožnosti, které je specifické pro fyzickou identitu osoby. Žalovaný má také za to, že je oprávněn zjišťovat totožnost osob vstupujících do objektů Policie ČR. Poukázal k tomu na § 1 odst. 2 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, a zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o bezpečnostní způsobilosti, které ukládají Policii ČR povinnost evidovat osoby pohybující se v jejich objektech. Před nabytím účinnosti tohoto zákona upravoval zmíněné oprávnění zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, spolu s vyhláškou NBÚ č. 339/1999 Sb. (§ 8 až 14) a posléze s vyhláškou NBÚ č. 528/2005 Sb. (Příloha č. 1, část 4.3). Žalovaný proto navrhuje kasační stížnost zamítnout.

V replice k tomuto vyjádření stěžovatel doložil kopii přípisu bezpečnostního ředitele Ministerstva vnitra, v němž je s poukazem na stanovisko Úřadu pro ochranu osobních údajů č. j. 938/01/OLP uvedeno, že jméno, příjmení a číslo osobního dokladu návštěvníka není osobním údajem ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb. Dále stěžovatel poukázal na nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 23/05, podle něhož nelze zaměňovat soukromí fyzické osoby s jejím profesním a společenským životem. Podle nálezu Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 321/06 ochrany požívá pouze soukromí a soukromá sféra. V nálezu sp. zn. I. ÚS 453/03 Ústavní soud zdůraznil, že věci veřejnou jsou veškeré agendy státních institucí, jakož i činnost osob působících ve veřejném životě. Podle stěžovatele je tak zcela zřejmé, že služební hodnocení policisty není věcí soukromou, ale veřejnou. Veřejná povaha pak vylučuje to, aby se jednalo o vnitřní pokyn nebo personální předpis. Opětovně poukázal také na to, že požadoval informaci ve formě celého stížnostního spisu, který představuje informaci jako celek. Tato informace pak vypovídá o tom, jak bylo postupováno při prošetřování stížnosti. Účel stěžovatelovy žádosti nelze rozměňovat na prvočinitele, resp. jednotlivé listy spisu. Stěžovatel uzavírá s tím, že na podané kasační stížnosti trvá.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. („nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení“); domnívá

se, že městský soud nesprávně posoudil otázky, kdy je poskytnuta informace ve smyslu § 15 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. a kdy je podle tohoto ustanovení vydáno fiktivní rozhodnutí o odepření informace a dále zda bylo poskytnutí informací na čl. 17 a 25 odepřeno v souladu se zákonem či nikoli. Stěžovatel také uplatňuje důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (*„nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé“*), neboť namítá, že městský soud dostatečně nevážil všechny jeho námítky.

Nejprve se Nejvyšší správní soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností rozsudku městského soudu. Jestliže by totiž byl rozsudek shledán nepřezkoumatelným, nemohl by zdejší soud vážit některé další stížnostní námítky.

K institutu nepřezkoumatelnosti rozhodnutí se Nejvyšší správní soud vyjádřil již v řadě svých rozsudků (viz např. rozsudek ze dne 31. 5. 2007, č. j. 2 Afs 105/2006 - 90, www.nssoud.cz), kde poukázal na konstantní judikaturu Ústavního soudu (např. náleze ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, zveřejněný pod č. 34 ve svazku č. 3 Sb. n. u. ÚS, či náleze ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, zveřejněný pod č. 85 ve svazku č. 8 Sb. n. u. ÚS) i Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, zveřejněný pod č. 589/2005 Sb. NSS; nebo rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52; oba též dostupné na www.nssoud.cz), která zakotvuje povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodňovat. Z odůvodnění pak musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelným, neboť by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces.

Při hodnocení důvodnosti námítky nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu se zdejší soud zaměřil na otázku, zda je z odůvodnění napadeného rozsudku zřejmé, proč městský soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele a proč jeho námítky má za liché, mylné nebo vyvrácené. Vycházel přitom i ze svého rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publikovaného pod č. 133/2004 Sb. NSS, podle něhož pouhé dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí nemohou založit nepřezkoumatelnost tohoto rozhodnutí pro nedostatek důvodů.

Stěžovatel namítá, že se městský soud nezabýval jeho argumentací na str. 5 až 7 žaloby, kde uváděl, že požadoval informaci ve formě celého stížnostního spisu a nikoli jednotlivých listů. Dále zde uvedl, že odepření poskytnutí informace podle § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. přichází v úvahu pouze tehdy, jedná-li se o informaci vztahující se výlučně k vnitřním pokynům a personálním předpisům povinného subjektu. Toto odepření není navíc formulováno jako obligatorní, nýbrž tak, že povinný subjekt může poskytnutí informací odepřít. Je to tedy případ správního uvážení, které je soudem přezkoumatelné a musí tedy být odůvodněno. Tak tomu ale v daném případě není a správní rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné. Stěžovatel také poukázal na to, že nebyly naplněny podmínky pro odepření poskytnutí informací stanovené v § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. Služební hodnocení, stejně jako kopie z knihy návštěv, byly použity jako jeden z podkladů pro vyřízení stížnosti a proto byly založeny do spisu. Nejedná se tedy o informaci, která by se výlučně vztahovala k vnitřním pokynům a personálním předpisům povinného subjektu, neboť se vztahuje i ke stížnostnímu řízení. Stěžovatel také upozorňoval na čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, na to, kdy je možné právo na informace omezit, a dále na možný rozpor § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. s citovaným článkem Listiny. Poukázal také na to, že osobní údaje na čl. 17 a případně i čl. 25 bylo možné znečitelnit. Navíc osobní

údaje na č.l. 25 podle stěžovatele nejsou chráněnými osobními údaji podle § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. Stěžovatel zde také vyslovil domněnku, že Policie nebyla oprávněna údaje v knize návštěv evidovat. Správní rozhodnutí pak označil za nepřezkoumatelné, neboť shodné námitky uplatnil i v odvolání a žalovaný se jimi nezabýval.

Ze spisu k tomu vyplynulo, že stěžovatel tyto námitky na str. 5 až 7 žaloby skutečně uplatnil. Městský soud pak ve svém rozsudku k tomuto pouze uvedl, že se ztotožňuje s názorem žalovaného, že písemnost obsažená na č.l. 17 stížnostního spisu obsahuje toliko služební hodnocení policisty sloužící pro rozhodování ve věcech služebního poměru a jako takové nijak nesouviselo se způsobem vyřízení předmětné stížnosti. Soud poukázal na to, že tato písemnost neměla žádnou souvislost s vyřizováním stížnosti ze dne 10. 4. 2003, kterou podal pan O. Z. Ani z případu vyřízení stížnosti pana Z. podle městského soudu nevyplývá, že by správní orgán svoje vyjádření k předmětné stížnosti opíral o informace z listu č. 17.

Ve vztahu k neposkytnutí č.l. 25 městský soud uvedl, že se „zcela v podrobnostech se zdůvodněním správních orgánů neztotožňuje, ale má za to, že není v působnosti správního orgánu shromažďovat údaje, které jsou obsahem předmětného listu“. Kopie listu z knihy návštěv slouží především pro evidenční účely správního orgánu, přičemž požadavek na podání takové informace evidenčního charakteru jde nad rámec zákona č. 106/1999 Sb. Městský soud závěrem dodal, že tato informace se navíc nijak netýká vyřizování stížnosti.

Z uvedeného tak plyne, že se městský soud skutečně nevypořádal se všemi stěžovatelovými námitkami uplatněnými v žalobě. Městský soud zaujal stanovisko, že obě listiny na č.l. 17 a 25 stížnostního spisu nijak nesouvisely s vyřízením stížnosti na policistu. Nijak se však nezabýval tím, proč tedy byly do stížnostního spisu zařazeny. Nevěnoval se také vůbec stěžovatelovým tvrzením, že služební hodnocení policisty, proti němuž je stížnost podána (na č. l. 17), má nepochybnou souvislost s obsahem stížnosti, která směřuje proti policistovu protiprávnímu jednání a nevhodnému chování.

Městský soud se také nevypořádal se stěžovatelovou námitkou, že odepření poskytnutí informace podle § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. nepřichází v úvahu, neboť obsah listin na č.l. 17 ani 25 se nevztahuje výlučně k vnitřním pokynům a personálním předpisům žalovaného. Nijak se také nevyslovil k tomu, že uvedené ustanovení je formulováno jako možnost povinného subjektu poskytnutí informací odepřít a že se tedy jedná o správní uvážení, které mělo být odůvodněno. Dále se městský soud vůbec nezabýval stěžovatelovým tvrzením, že některé údaje, žalovaným označené jako osobní, nejsou chráněnými osobními údaji podle § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. a ty které jimi jsou, bylo možno znečitelnit a poskytnout. Rovněž se městský soud vůbec nevyslovil k tomu, že stěžovatel požadoval informaci formou celého stížnostního spisu, přičemž podle stěžovatele není v takovém případě možné spis „rozměňovat“ na jednotlivé listy. V neposlední řadě se městský soud nijak nevypořádal ani se stěžovatelovým žalobním bodem, v němž namítal nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného, kterou shledával zejména v tom, že se žalovaný nevypořádal s mnoha námitkami uplatněnými v odvolání.

V daném případě se přitom nejedná o pouhé dílčí nedostatky v odůvodnění soudního rozhodnutí, neboť se městský soud nevypořádal s celou řadou stěžovatelových námitek, které tvořily podstatnou část jeho žaloby. Z odůvodnění rozsudku městského soudu tedy není zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele a proč jeho námitky uvedené na str. 5 až 7 žaloby má za liché, mylné nebo vyvrácené.

Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že replika, kterou stěžovatel podal k vyjádření žalovaného, neobsahovala pouze nové žalobní body. Městský soud tedy nepostupoval v souladu se zákonem, pokud se námitkami obsaženými v replice nezabýval s poukazem, že se jedná o námitky uplatněné po uplynutí lhůty k podání žaloby. Podle poslední věty § 71 odst. 2 s. ř. s. může žalobce žalobu rozšířit o další žalobní body pouze ve lhůtě pro podání žaloby, která činí dva měsíce ode dne doručení písemného vyhotovení rozhodnutí žalobci (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). Žalobní bod [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] musí obsahovat jak právní, tak zpravidla i skutkové důvody, pro které žalobce považuje napadené výroky rozhodnutí správního orgánu za nezákonné nebo nicotné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 4 Azs 149/2004 - 52, dostupný na www.nssoud.cz). Jeden žalobní bod pak může být složen z více dílčích tvrzení, která ho konkretizují a rozvíjejí.

V daném případě stěžovatel v žalobě řádně uplatnil mj. žalobní bod spočívající v tom, že mu měly být poskytnuty i informace na č.l. 17 a 25, neboť neobsahují osobní údaje chráněné zákonem č. 101/2000 Sb. Pokud pak tento žalobní bod stěžovatel dále rozvinul v replice podané po lhůtě k podání žaloby, nejedná se o nepřipustné rozšíření žaloby, nýbrž o další konkretizaci včas uplatněného žalobního bodu. Jeho podstata (tvrzení, že poskytnutí informací nemělo být odepřeno ani z důvodů ochrany osobních údajů) totiž zůstala stále stejná. Stěžovatel v replice na podporu tohoto svého názoru uvedl pouze další důvody (např. stanovisko Úřadu pro ochranu osobních údajů). Městský soud se tedy měl vypořádat i s těmito námitkami.

Pokud pak jde o stěžovatelovo tvrzení, že oprávněnou úřední osobou byla v jeho případě vyloučená osoba, nepochybně se jedná o nový žalobní bod, který stěžovatel v žalobě neuplatnil. I v tomto případě má ale Nejvyšší správní soud za to, že se měl městský soud touto otázkou zabývat. Souhlasí totiž se stěžovatelem v tom, že pokud by ve věci rozhodovala vyloučená úřední osoba, jednalo by se o vadu spadající pod § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. (podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé). Z ustanovení § 9 až 13 správního řádu z roku 1967, který na dané řízení dopadal, je zřejmé, že se vyloučený pracovník správního orgánu (úřední osoba) nesmí podílet na projednávání a rozhodování věci (obdobně pak tuto problematiku upravuje i zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve svém § 14). Nebyla-li by uvedená ustanovení dodržena a ve věci by skutečně rozhodovala vyloučená úřední osoba, jistě by tato vada řízení mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

K takovým vadám je pak podle § 76 odst. 3 s. ř. s. soud povinen přihlížet i tehdy, jestliže vyjdou najevo při jednání. Z uvedeného pak plyne, že k takovým vadám, vyjdou-li v řízení najevo, soud přihlíží i po uplynutí lhůty k podání žaloby. Ústní jednání se totiž koná až po uplynutí této lhůty. Je-li soud povinen k těmto vadám přihlížet tehdy, vyjdou-li najevo při jednání, jistě je k nim povinen přihlížet i tehdy, pokud se jednání nekoná. O žalobě se v zásadě rozhoduje při nařízeném jednání, rozhodování bez jednání je výjimkou, jejíž podmínky jsou vždy vymezeny zákonem. Ostatně § 76 odst. 1 s. ř. s. soudu výslovně umožňuje zrušit správní rozhodnutí pro tyto vady bez jednání. Lze tedy uzavřít, že jestliže během řízení vyjde najevo některá z vad uvedených v § 76 odst. 1 nebo 2 s. ř. s., soud správní rozhodnutí z tohoto důvodu zruší. K pojmu „vyjít najevo“ se Nejvyšší správní soud již vyjádřil ve svém rozsudku ze dne 24. 1. 2006, č. j. 2 Afs 31/2005 - 57, publikovaném ve Sb. NSS pod č. 868/2006. Stalo se tak sice ve vztahu k ustanovení odlišného zákona (§ 50 odst. 3 věta druhá zákona ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků), nicméně závěry, které k tomuto pojmu zaujal, lze použít i k témuž pojmu, byť se nachází v jiném právním předpise (§ 76 odst. 3 s. ř. s.). V citovaném rozsudku zdejší soud uvedl, že pod pojmem „vyjít najevo“ je nutno rozumět jakýkoli způsob, jímž se do dispoziční sféry rozhodujícího orgánu dostane informace o skutečnosti, která může být pro výsledek řízení rozhodná.

V daném případě je však třeba zohlednit též přísnou dispoziční zásadu, na níž je správní soudnictví postaveno. Nelze tedy po soudu požadovat, aby zmíněné vady zjišťoval ex offo - samozřejmě vyjma těch u nichž mu to ukládá zákon (§ 76 odst. 2 s. ř. s.) nebo jejichž přezkum z úřední povinnosti dovedl ve své judikatuře Nejvyšší správní soud (např. usnesení rozšířeného senátu zdejšího soudu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73, publikované pod č. 1546/2008 Sb. NSS). Aplikuje-li se tedy právě uvedené na danou situaci, je zřejmé, že dozví-li se soud (tedy i od žalobce) o tom, že je správní řízení nebo správní rozhodnutí zatíženo vadou podle § 76 odst. 1 nebo 2 s. ř. s., je povinen správní rozhodnutí zrušit; zásadně tak ale nečiní ex offo.

V daném případě stěžovatel v replice uvedl, že má za to, že v jeho věci rozhodovala vyloučená úřední osoba a dané řízení tak bylo zatíženo vadou podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Městský soud tedy měl zvážit, zda má stěžovatel pravdu a o jeho žádosti skutečně rozhodovala vyloučená úřední osoba či nikoli. Jestliže v daném případě na možnou existenci vady upozornil žalobce, byť po lhůtě k podání žaloby, bylo třeba, aby městský soud úvahu o existenci či neexistenci této vady promítl i do odůvodnění napadeného rozsudku. Pokud tak neučinil a naopak uvedl, že se námitkami v replice s ohledem na uplynutí lhůty k podání žaloby zabývat nebude, pochybil.

Ze shora uvedených důvodů tedy shledal Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů a důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. naplněným.

Námitkami, k nimž se městský soud ve svém rozsudku nevyslovil, se Nejvyšší správní soud zabývat nemůže. Nejvyšší správní soud je totiž oprávněn rozhodnutí žalovaného a správní řízení, které jeho vydání předcházelo, posuzovat zásadně prostřednictvím rozhodnutí městského soudu (§ 102 s. ř. s.).

Stěžovatel dále s poukazem na několik rozhodnutí správních soudů nesouhlasí s názorem městského soudu na to, kdy lze hovořit o existenci negativního fiktivního rozhodnutí podle § 15 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb. Domnívá se, že s ohledem na vznik fiktivního rozhodnutí v dané věci, je žalobou napadené správní rozhodnutí s ohledem na překážku věci rozhodnuté nicotné. S tímto tvrzením však nelze souhlasit.

Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že závěr městského soudu je v daném případě odlišný od názoru, který v minulosti zastával ve svých rozhodnutích Nejvyšší správní soud. V daném případě však došlo k odklonu od této judikatury a to rozhodnutím rozšířeného senátu zdejšího soudu ze dne 28. 4. 2009, č. j. 4 As 55/2007 - 84, www.nssoud.cz. V citovaném rozhodnutí rozšířený senát dospěl k závěru, že „*povinný subjekt poskytl včas požadované informace podle ustanovení § 14 odst. 3 písm. c) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném do 22.3.2006, nebo vydal rozhodnutí, kterým žádosti nevyhověl podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona, pokud příslušné písemnosti určené žadateli předal ve stanovené patnáctidenní lhůtě alespoň k doručení. Byly-li následně požadované informace či rozhodnutí žadateli doručeny až po uplynutí této lhůty, nenastala v důsledku toho právní fikce negativního rozhodnutí podle ustanovení § 15 odst. 4 zákona*“.

Zmíněné rozhodnutí rozšířeného senátu tak dává jednoznačnou odpověď na tuto otázku a potvrzuje v tomto ohledu závěr městského soudu, že žalovaný vydal rozhodnutí, kterým stěžovatelově žádosti nevyhověl, v zákonem požadované patnáctidenní lhůtě, neboť stěžovatel o poskytnutí informací požádal dne 30. 12. 2003 a rozhodnutí bylo již 12. 1. 2004 stěžovateli doručováno a následně uloženo na poště. Nejvyšší správní soud zde považuje

za vhodné poukázat na to, že rozšířený senát je zákonem povolán k tomu, aby mohl stávající judikaturu Nejvyššího správního soudu změnit (§ 17 s. ř. s.). Tato stěžovatelova námitka tak nebyla shledána důvodnou. Důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tak naplněn nebyl.

Nejvyšší správní soud proto rozsudek Městského soudu v Praze zrušil pro nepřezkoumatelnost a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž je vázán právním názorem v tomto rozsudku vysloveným (§ 110 odst. 1, 3 s. ř. s.). V novém řízení městský soud posoudí shora popsané námitky, kterými se nezabýval, ačkoli tak učinit měl.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti městský soud rozhodne v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. července 2009

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu